

Aluesuunnittelu / Eija Hasu

Vihti, kaavoitus

kunnanvirasto@vihti.fi

Vihti diaari 509/10.02.00/2022

Lausunto Vihti, Haimoon osayleiskaava (0560), osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Vihdin kunta on 2.1.2023 kuuluttanut vireille Haimoon osayleiskaavan. Kaavan alustavat tavoitteet on kirjattu osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan 13.12.2022/19.12.2022.

Kaavatyön keskeisimpiä tavoitteita on Vihdin kunnan strategisen yleiskaavan periaatteiden mukaisesti tutkia asutuksen tiivistämismahdollisuudet Haimoon koulun ja päiväkodin lähiympäristössä samalla alueen maaseutumainen kylämaisuus säilyttäen.

Haimoon osayleiskaavan OAS-vaiheessa on järjestetty viranomaisneuvottelu 18.4.2023, jonka päätteeksi kunta on toivonut Uudenmaan liitolta kirjallista lausuntoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Kaavatilanne

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen, strateginen yleiskaava (lainvoima 19.12.2021). Strategisessa yleiskaavassa Haimoo on määriteltävä kasvukyläksi.

Uusimaa-kaava 2050 -maakuntakaavakokonaisuuteen kuuluvassa Helsingin seudun vaihemaakuntamaakuntakaavassa (lainvoima 13.3.2023) suunnittelualueelle tai sen välittömään läheisyyteen kohdentuvat seuraavat merkinnät:

- Valtakunnallisesti merkittävä yksiajoratainen tie (vt25)
- Pohjavesialue
- Viheryhteystarve (Selki-Haimoo)

Lisäksi suunnittelualueelle kohdentuvat yleiset suunnittelumääräykset, joista merkittävämmät ovat:

- Maakuntakaavassa osoitettujen keskustien, palvelukeskittymien ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella tapahtuvan asuin- ja työpaikkarakentamisen tulee ensisijaisesti sijoittua olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Rakentamisen ohjauksessa tulee huomioida olemassa olevan

infrastruktuurin mahdollisimman tehokas hyödyntäminen, palveluiden saavutettavuus ja kestävä liikuminen edellytykset.

- Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja alueidenkäytössä on otettava huomioon alueiden arvokkaat ominaispiirteet ja turvattava luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava viranomaispäätösten, inventointien tai rekisterien ajantasainen tieto arvokkaista alueista, kohteista ja yhteyksistä mukaan lukien alueiden ja kohteiden tarkemmat rajaukset.
- Laajat yhtenäiset luonnon- ja kulttuurimaisema-alueet tulee ottaa huomioon ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen, maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen kehittämisen sekä luonnon monimuotoisuuden ja virkistyskäytön kannalta. Laajojen, yhtenäisten rakentamattomien alueiden pirstomista ja pinta-alan pienentämistä on vältettävä erityisesti taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolisilla alueilla. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon Helsingin seudun viherkehän kokonaisuuden kehittäminen.
- Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä vesiensuojelua ja pyrittävä parantamaan vesien ekologista tilaa.

Maakuntakaavan läpileikkaavana tavoitteena on, että alueidenkäytön suunnittelussa on edistettävä ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta kestäviä ratkaisuja.

Lausunto

Haimoon osayleiskaavatyön lähtökohtana on Vihdin strateginen yleiskaava (Visy), jonka valmistelun aikana vielä voimassa olleessa kokonaismaakuntakaavassa (Uudenmaan maakuntakaava 2006) on ollut osoitettuna kylät ja siten osaltaan perustellut Visy-kasvukyliä määrittelyä.

Osayleiskaavan kaavaselostukseen on hyvä taustoittaa, että Vihdin strateginen yleiskaavassa kasvukyliä osoittaminen on osin perustunut nyt jo kumoutuneeseen Uudenmaan maakuntakaavaan. Aiempaa strategisempi ja yleispiirteisempi Uusimaa-kaava 2050 on voimaan tultuaan kumonnut aiemmat Uudenmaan maakuntakaavat, lukuun ottamatta neljännen vaihemaakuntakaavan tuulivoimaratkaisua ja Östersundomin alueen vaihemaakuntakaavaa. Samalla osallistumis- ja arviointiselostukseen tulee päivittää maakuntakaavatilanne: Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen kuuluvat vaihemaakuntakaavat ovat tulleet korkeimman hallinto-oikeuden 13.3.2023 antamien päätösten myötä lainvoimaisiksi. Vihtiä koskeva Helsingin seudun vaihemaakuntakaava pysyy valitusprosessin jälkeen valtuuston hyväksymispäätöksen mukaisena voimassa.

Koska Vihdin strateginen yleiskaava huomioi aiemmassa kokonaismaakuntakaavaratkaisussa esitetyt kylät, mutta Uusimaa-kaava 2050 ei niitä enää osoita, on tärkeää, että kaavaprosessissa sen joka

vaiheessa arvioidaan suunnittelun tavoitteiden ja ratkaisujen suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja edelleen Uusimaa-kaavan yleisiin suunnittelumääräyksiin.

Maakunnallisesti ja seudullisesti on tärkeää, että Uudenmaan kunnat pystyvät kehittämään ja tarjoamaan erilaistuvia asumistoiveita ja -tarpeita vastaavia asuin- ja elinympäristöjä. On kuitenkin olennaista, että tarjonnan mahdollistamisessa huomioidaan maakuntakaavan läpileikkaavat tavoitteet: ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kannalta kestävätkin ratkaisut.

Eriyksen tärkeää on, että kaavoitusmonopolin omaava kunta huolehtii alueidensa tasapainoisesta kehitymisestä. Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että kunnassa ensisijainen kasvu ohjataan maakuntakaavan mukaan keskustatoimintojen ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen alueille. Mikäli kasvua mahdollistetaan näiden ulkopuolisille alueille, on suunnitelmin osoitettava esimerkiksi kestävä liikumisen ratkaisut kuten myös ne keinot, joilla voidaan vähentää liikkumistarvetta ja vähintäänkin henkilöautoriippuvuutta.

Uudenmaan liitto katsoo, että selvityksiä on edellä esitetty huomioon ottaen täydennettävä kaavaprosessin aikana, mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, ainakin seuraavin tarkasteluin:

- väestöennusteet ja alueelliset eri kehityssuunnat (skenaariot),
- Haimoon alueen väestörakenteen ennakointi,
- palveluverkkoselvitys sekä kestävä liikumisen edellytykset ja edistäminen,
- kaavataloudellinen selvitys, sekä
- ilmastovaikutusten arviointi.

Vaikka kyseessä on yksittäinen kyläalue, on Vihdin kunta rakentamassa käytäntöä kyläalueiden osayleiskaavoittamisen periaatteiksi. Tästäkin syystä on tärkeää, että Haimoon suunnitteluperiaatteissa huomioidaan vaikutukset ja riippuvuussuhteet koko kunnan alueidenkäytön suunnitteluun.

Kun tarkastelu on riittävän laajaa, on mahdollista ja realistisempaa arvioida kaavan ilmastovaikutukset, ja löytää soveltuvimmat suunnitteluratkaisut.

Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että kaavatyössä mahdollistetaan eri viranomaisten ennakoiva ja rakentava yhteistyö, kuten työneuvottelut.

Paula Autioniemi
Va. aluesuunnittelun
vastuualueen johtaja

Ilona Mansikka
Kaavoituspäällikkö

Jakelu

Uudenmaan liitto / Kirjaamo

Tiedoksi

suvi.kaski@vihti.fi

teija.liuska-eloranta@vihti.fi

Uudenmaan ELY-keskus / Kirjaamo